

Research Article

Investigating the Psychometric Properties of the Persian Version of the Existential Concerns Questionnaire (ECQ)

Authors

Rahele Hajihosseini¹, Hojjatollah Farahani^{2*}, Parviz Azadfalsh³

1. PhD student in Psychology, Tarbiat Modares University, Rahele.hosseini65@gmail.com

2. Professor of Psychology Department, Tarbiat Modares University (Corresponding Author), h.farahani@modares.ac.ir. 0000-0002-9799-7008

3. Professor of Psychology Department, Tarbiat Modares University, azadfallahparviz@gmail.com. 0000-0003-2810-762X

Abstract

Receive Date:
00/00/0000

Accept Date:
00/00/0000

Introduction: Existential anxiety is an expression of involvement with ultimate concerns such as death, meaninglessness, loneliness, guilt, freedom, responsibility and who we are. Considering the need for a suitable tool to measure existential concerns and the methodological flaws of existing tools in Iranian society, the purpose of this research is to investigate the psychometric properties of the Persian version of the existential concerns questionnaire.

Method: The current research is descriptive-evaluative. In this study, 215 adults aged 18-80 years of Iranian society were selected by available sampling method, and the Existential Concerns Questionnaire, Death Attitude Profile- Revised, NEO Five-Factor Inventory, Intolerance of Uncertainty Scale-12, and the Meaning in Life Questionnaire They completed the online questionnaire. The validity of the instrument was examined through construct validity and concurrent validity. Cronbach's alpha and Macdonald's omega coefficients were calculated in the reliability evaluation using the internal consistency method. The statistical analyses were performed using IBM SPSS Statistics 27, and confirmatory factor analysis was conducted using the lavaan package in R (version 4.3.2).

Results: Confirmatory factor analysis supports the unifactorial nature of the scale. The significance of the factor loadings, and the Fornell and Larcker scale showed satisfactory convergent validity for the instrument. The positive and significant correlation of existential concerns with fear of death, neuroticism, intolerance of uncertainty and the search for meaning and the negative and significant correlation between existential concerns and the presence of meaning confirmed the concurrent validity of this instrument. The values for both Cronbach's alpha and Macdonald's omega coefficients were reported as 0.77.

Discussion and conclusion: The results indicate that the Persian version of the Existential Concerns Questionnaire is a valid and reliable tool for measuring existential anxieties.

Keywords

existential concerns, existential anxieties, psychometrics, validity, reliability

Corresponding
Author's E-mail

h.farahani@modares.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Attempting to address questions such as the meaning of life and death, freedom, identity, and human limitations is a universal human characteristic arising from cognitive capacities. While these capacities confer adaptive benefits, they also lead to awareness of issues such as death, loneliness, meaninglessness, and the responsibility of creating identity, ultimately resulting in existential anxiety. Existential anxiety is an ontological feature of human existence, encompassing concerns such as death, meaninglessness, loneliness, and guilt.

The theoretical foundations of this research are grounded in the works of existential philosophers and therapists, including Yalom, Tillich, and terror management theory. Several instruments have been developed to measure existential anxiety, with some addressing specific dimensions such as death or meaninglessness, while others offer a more comprehensive examination of various dimensions of existential anxiety. However, many of these instruments face cultural limitations or demonstrate weaknesses in validity and reliability, making their application in some contexts challenging.

Iranian society is currently confronting the challenges of modernity, accompanied by an increase in existential anxieties with pathological consequences. Accurate measurement of these anxieties is essential to distinguish them from other mental disorders and to identify effective therapeutic interventions.

The aim of this study is to assess the validity and reliability of the Persian version of the Existential Concerns Questionnaire (ECQ) in the context of Iranian society. This instrument, grounded in robust theoretical foundations, measures five dimensions: death, meaninglessness, guilt, loneliness, and identity. The ECQ was chosen for its comprehensiveness, brevity, and the strong validity demonstrated by its original version

Method

The present study is descriptive-evaluative and aims to investigate the psychometric properties of the Existential Concerns Questionnaire (ECQ) within Iranian society. The statistical population consisted of Iranian adult men and women aged 20 to 88 years. A total of 215 participants (117 women and 97 men; mean age = 33.25, SD = 12.04) were selected using convenience sampling. The sample size was determined based on the 10:1 ratio rule (10 respondents per item).

The instruments used in this study included the Existential Concerns Questionnaire (ECQ), the Modified Death Attitude Profile-Revised (DAP-R), the Short Form of the NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI), the 12-item Intolerance of Uncertainty Scale (IUS-12), and the Meaning in Life Questionnaire (MLQ).

The implementation process involved translating the ECQ into Persian, followed by expert review and back-translation to ensure accuracy. The instruments were administered online to participants who provided informed consent to take part in the study.

The validity of the ECQ was assessed through construct validity and concurrent validity. Construct validity was examined using confirmatory factor analysis (CFA), factor loadings, and the Fornell and Larcker criteria. Concurrent validity was evaluated through correlation analysis with related constructs. Reliability was assessed via internal consistency, using Cronbach's alpha and McDonald's omega coefficients.

Data analysis was conducted using SPSS and R software.

Results: The mean and standard deviation of the Existential Concerns Questionnaire (ECQ) scores were 65.03 ± 9.86 , with scores ranging from 41 to 93. The mean item scores ranged from 2.83 (item 20) to 4.65 (item 9).

To examine construct validity, confirmatory factor analysis (CFA) was performed. All necessary assumptions for statistical analysis were met. The model fit indices were as follows: $\chi^2=223.66$, $\chi^2/df=1.07$, GFI = 0.96, SRMR = 0.068, RMSEA = 0.018, AGFI = 0.95, CFI = 0.98, NNFI = 0.98, and IFI = 0.98, indicating a good fit for the model. The average variance extracted (AVE) was 0.63, and the composite reliability (CR) was 0.78, confirming the convergent validity of the instrument.

Table1: Fit indexes

χ^2	df	P	χ^2/df	RMSEA	SRMR	GFI	AGFI	CFI	NNFI	IFI
223.66	209	0.23	1.07	0.018	0.068	0.96	0.95	0.98	0.98	0.98

To assess concurrent validity, Pearson correlations were calculated between the ECQ scores and the subscales of fear of death, neuroticism, intolerance of uncertainty, and searching for meaning in life. The results showed that existential anxiety had a positive and significant correlation with fear of death ($r=0.49$), neuroticism ($r=0.65$), intolerance of uncertainty ($r=0.60$), and searching for meaning ($r=0.20$). A significant negative relationship was also observed between existential anxiety and the presence of meaning ($r=-0.35$).

To evaluate reliability, Cronbach's alpha and McDonald's omega coefficients were calculated, both yielding values of 0.77. These values indicate acceptable reliability of the instrument.

In conclusion, the Persian version of the Existential Concerns Questionnaire (ECQ) demonstrated good validity and reliability, making it a suitable tool for measuring existential anxiety in Iranian society.

Table 2: Item-Total Statistics

Item	Non-standard load factor(b)	Standard factor load(beta)	t	P
1	1.000	0.35		
2	0.79	0.32	3.19	0.001
3	0.98	0.41	4.46	0.000
4	0.83	0.34	3.07	0.002
5	0.71	0.27	3.07	0.002
6	1.57	0.40	5.13	0.000
7	0.84	0.27	2.19	0.004
8	1.07	0.39	3.86	0.000
9	1.51	0.40	4.21	0.000
10	1.25	0.39	3.89	0.000
11	0.60	0.28	2.79	0.005
12	1.13	0.30	3.15	0.002
13	1.47	0.45	4.26	0.000
14	1.37	0.44	3.88	0.000
15	1.30	0.38	3.43	0.001
16	0.73	0.34	3.61	0.000
17	1.29	0.35	3.70	0.000
18	1.36	0.43	4.25	0.000
19	1.11	0.46	4.55	0.000
20	0.98	0.42	3.93	0.000
21	0.81	0.35	3.89	0.000
22	1.15	0.35	3.49	0.000

Conclusion The findings indicate that the Persian version of the Existential Concerns Questionnaire demonstrates robust validity and reliability, with a factor structure consistent with the original single-factor model. Significant correlations of existential anxiety with fear of death, neuroticism, and intolerance of uncertainty, as well as its negative correlation with the presence of meaning, provide strong evidence of the instrument's concurrent validity.

This study has some limitations. The convenience sampling method and the use of self-report instruments were two of the main limitations of this study, which may restrict the generalizability of the results to a broader population. It is recommended that Future studies employ random sampling methods, complementary tools, and clinical evaluations.

Overall, the Persian version of the Existential Concerns Questionnaire is a valid and reliable tool for assessing existential anxiety in Iranian society. It can aid in identifying existential concerns and designing effective interventions to alleviate them. Additionally, this questionnaire serves as a suitable instrument for evaluating the impact of culture on existential anxieties in cultural studies

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines This study has ethical approval from Tarbiat Modares University (code: IR.MODARES.REC.1402.222). All ethical principles were considered in this study. The information was kept confidential, and data usage was conducted in a way that ensured the participants' identities were not disclosed. The participants were informed about the study objectives. They were also assured of the confidentiality of their information and were free to leave the study at any time.

Funding: This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public commercial or not-for profit sectors.

Conflict of interest: The authors declared no conflicts of interest.

Authors' contribution: Research and review, data collection and writing the original draft: Raheleh Hajihosseini; Review and editing: Parviz Azadfallah; Statistical analysis and review: Hojatullah Farahani.

بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه نگرانی‌های وجودی

نویسندگان

راحله حاجی‌حسینی^۱، حجت‌اله فراهانی^{۲*}، پرویز آزادفلاح^۳

۱. دانشجوی دکترای تخصصی روانشناسی، دانشگاه تربیت مدرس، Rahele.hosseini65@gmail.com

۲. استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه تربیت مدرس (نویسنده مسئول)، h.farahani@modares.ac.ir - 000-0002-9799-7008

۳. استاد گروه روانشناسی، دانشگاه تربیت مدرس، azadfallahparviz@gmail.com 000-0003-2810-762x

چکیده

مقدمه: اضطراب وجودی بیانی از دغدغه‌مندی با نگرانی‌های غایی مانند مرگ، بی‌معنایی، تنهایی، احساس گناه، آزادی، مسئولیت و کیستی خودمان است. با توجه به ضرورت وجود ابزاری مناسب برای سنجش نگرانی‌های وجودی و نقایص روش شناختی ابزارهای موجود در جامعه ایرانی، هدف پژوهش حاضر بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی پرسش‌نامه نگرانی‌های وجودی است.

تاریخ دریافت:

۰۰۰۰/۰۰/۰۰

تاریخ پذیرش:

۰۰۰۰/۰۰/۰۰

روش: پژوهش حاضر از نوع توصیفی-ارزشیابی است. در این مطالعه ۲۱۵ نفر از بزرگسالان ۱۸-۸۰ سال جامعه ایرانی، به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و پرسش‌نامه نگرانی‌های وجودی، نسخه اصلاح شده نمایه نگرش به مرگ، نسخه کوتاه سنجش صفات پنجگانه شخصیتی نئو، پرسشنامه ۱۲ گویه‌ای عدم تحمل بلا تکلیفی، پرسش‌نامه معنا در زندگی را بصورت آنلاین تکمیل کردند. اعتبار پرسش‌نامه نگرانی‌های وجودی از طریق اعتبار سازه و اعتبار همزمان بررسی شد. در ارزیابی پایایی به روش همسانی درونی، ضرایب آلفای کرونباخ و امگا مک‌دونالد محاسبه شد. تحلیل‌های آماری با استفاده از نرم‌افزار IBM SPSS Statistics 27 انجام شد و برای تحلیل عاملی تأییدی از بسته lavaan در نرم‌افزار R (نسخه 4.3.2) استفاده شد.

نتایج: تحلیل عاملی تأییدی از تک‌عاملی بودن مقیاس حمایت کرد. معناداری بارهای عاملی، و مقیاس فورنل و لارکر (AVE+CR) اعتبار همگرایی مطلوبی را برای ابزار نشان داد. همبستگی مثبت و معنادار نگرانی‌های وجودی با ترس از مرگ، روان‌آزرده‌گرایی، عدم تحمل بلا تکلیفی و جستجوی معنا و همبستگی منفی و معنادار میان نگرانی‌های وجودی و حضور معنا، اعتبار همزمان این ابزار را تأیید کرد. مقادیر برای هر دو ضریب آلفای کرونباخ و امگا مک‌دونالد ۰/۷۷ گزارش شد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج حاکی از آن است که نسخه فارسی پرسش‌نامه نگرانی‌های وجودی ابزاری معتبر و پایا برای سنجش اضطراب‌های وجودی به شمار می‌آید.

کلیدواژه‌ها

h.farahani@modares.ac.ir

اگر مقاله برگرفته از پایان نامه ، رساله
طرح پژوهشی است، ذکر شود.

از دانشجو و دانش‌نما

تلاش برای پاسخ به چالش‌هایی همچون معنای زندگی و مرگ، ماهیت وجود، حدود اختیارات و محدودیت‌های انسانی به‌عنوان تجاربی جهان‌شمول برشمرده می‌شود [۱]. خودآگاهی انسان نسبت به وجودش که ناشی از ظرفیت‌های شناختی اوست مبنایی برای این تفکرات است. سه توانایی شناختی مهم که موجب تمایز انسان از دیگر گونه‌ها شده است، عبارتند از: (۱) توانایی مفهوم‌پردازی واقعیت از نظر علی؛ (۲) توانایی تصور وقایع آینده؛ (۳) و توانایی تأمل در خود [۲]. این ظرفیت‌های شناختی علاوه بر سودمندی انطباقی برای بقا و محافظت انسان در برابر خطرات، دارای سوییجهای مشکل‌آفرینی نیز هستند [۳]. این قابلیت‌ها منجر به آگاهی از واقعیت‌هایی همچون قطعیت مرگ؛ پرتاب‌شدگی انسان به جهان؛ نبود معنای پیشینی در پس جهان؛ آزادی و مسئولیت انسان برای خلق خویشتن؛ احساس گناه؛ و تنهایی وجودی می‌شود. ما به‌سبب این ظرفیت‌های شناختی، درمی‌یابیم مرگ اجتناب‌ناپذیر و قطعی است. از این واقعیت آگاه می‌شویم که به این جهان پرتاب شده‌ایم و نیروهای شانس یا تقدیر، تعیین‌کننده بسیاری از ویژگی‌ها و شرایط ما هستند [۴]. از سوی دیگر، انسان به سبب توانایی تأمل در خود و جهان درمی‌یابد نه هویتی ثابت دارد و نه جهان دارای معنای ازپیش تعیین شده است. آگاهی از این واقعیت که نظام‌های معنا نسبی هستند [۵]، و اعتقادات و باورهایی که زمانی پذیرفته شده بودند، می‌توانند معنای خود را از دست دهند،

منجر به تجربه اضطراب پوچی می‌شود [۶]. در پی رویارویی با عدم قطعیت و ناپایداری هویت، انسان به مسئولیت و آزادی خود در خلق هویت خویش پی می‌برد [۷]. افراد برای ایجاد و حفظ حس منسجم و ثابتی از هویت خود، تلاش می‌کنند تا تجارب متنوع‌شان را یکپارچه سازند [۸]. اضطراب هویت هویت به عدم آگاهی کامل از خود به‌همراه عدم هماهنگی در درک خود و جهان اطراف اشاره دارد [۹]. در واقع، این تعارض بنیادین میان عدم کنترل بر پرتاب‌شدگی انسان و آزادی در انتخاب‌هایی که هویت او را می‌سازد، گناهکار بودن هستی‌شناسانه او را نمایان می‌کند. انسان در مسیر خلق هویتش از یک سو باید بر اساس گذشته‌ای که بر آن هیچ کنترلی ندارد و به‌دلیل پرتاب‌شدگی به‌وجود آمده، امکان‌های آینده‌اش را انتخاب کند. از سوی دیگر، او همواره مسئول انتخاب‌هایی است که هویت او را می‌سازد [۴]. این در حالی است که با هر انتخاب، همزمان از امکان‌های دیگر صرف‌نظر می‌کند. در واقع ما در صدد فعلیت بخشیدن به یک خود ممکن به بهای نادیده گرفتن بسیاری از خودهای دیگر، که چه بسا به همان اندازه ارزشمند است، هستیم [۱۰]. بدین سبب، انسان همواره خودش را در دادگاهی می‌یابد که باید پاسخگو باشد از خود چه ساخته است و در این دادگاه او همواره گناهکار شناخته می‌شود [۱۱]. رولو علاوه بر گناه محروم ماندن از بالقوگی‌ها، دو گناه اگزیستانسیال دیگر را مطرح می‌کند: گناه در حق همتایان که ناشی

از ناتوانی در درک کامل انسان‌های دیگر و نیازهای آنان است و «گناه فراقمندی»^۲ که به واسطه جدایی از سان از طبیعت تجربه می‌شود [۱۲]. این دو نوع گناه اخیر- گناه در حق هم‌تایان و گناه فراقمندی- با احساس تنهایی وجودی مرتبطند. تنهایی وجودی، که با انزوا از دیگران و همچنین درک ناپذیری تجربیات درونی انسان از سوی دیگران مرتبط است، از ویژگی‌های اساسی هستی انسانی محسوب می‌شود [۱۰]. گرچه به باور برخی نظریه‌پردازان وجودی، هستی انسانی اساساً «بودن در جهان» و به تبع آن «بودن با دیگران» است [۷]؛ با این حال در لحظات مرزی همچون رویارویی با مرگ خود یا تجربه مرگ عزیزان، واقعیت دیگری از شرایط وجودی انسان آشکار می‌شود که وحشتی دهشتناک پدید می‌آورد. یالوم تنهایی را بر سه قسم می‌داند: (۱) تنهایی بین‌فردی که احساس بی‌کسی و نداشتن روابط صمیمانه با دیگران است؛ (۲) تنهایی درون‌فردی که نشان‌دهنده جدایی و عدم دسترسی به بخشی از اجزای درون‌روانی خود است؛ و (۳) تنهایی اگزیستانسیال که به‌رغم روابط رضایت‌بخش با دیگران و انسجام درونی کامل، همچنان باقی است و فرد احساس می‌کند هیچ‌کس به جهان‌بینی او راه ندارد [۱۰، ۱۳]. در اینجا تعارض اساسی میان آگاهی از عدم امکان به اشتراک گذاشتن تجربه‌ی پدیدارشناختی از یک سو و اشتیاق برای ارتباط با دیگران و جزیی از یک کل بودن از سوی دیگر، وجود دارد [۱۰، ۱۴]. خودآگاهی انسان از خودش به‌عنوان موجودی یگانه، او را با

تنهایی و جدایی‌اش از طبیعت نیز مواجه می‌سازد. طبیعتی که نسبت به انسان نیرویی برتر، قوی و گاهاً خطرناک دارد که فرد می‌بایست به تنهایی در مقابل آن بایستد. در اینجا نیز تنشی میان حفظ فردیت و بازگشت به حالتی که از سان با طبیعت یکپارچه بوده احساس می‌شود [۱۵].

پیامد آگاهی از این ویژگی‌های ناپایدار انسانی، که همچون تنگناهایی متناقض و حتی غیرقابل حل جلوه می‌کند، تجربه‌ی اضطرابی است که نمی‌توان آن را یک عاطفه همچون عواطف دیگر (مثل غم و شادی) دانست؛ در حقیقت اضطراب یک ویژگی هستی‌شناسانه بشری است [۷، ۱۲]. از این رو، این اضطراب‌ها را، که بیانی از دغدغه‌مندی با نگرانی‌های غایی مانند مرگ، بی‌معنایی،^۳ تنهایی،^۴ احساس گناه، آزادی، مسئولیت و خلق هویت است، اضطراب وجودی می‌نامند [۵].

اضطراب دردناک‌ترین و اساسی‌ترین تهدیدی است که تجربه می‌شود، زیرا نه تنها تهدید از دست رفتن خود هستی است بلکه از هیچ و نیستی نهفته در قلب وجود بشری پرده برمی‌دارد [۴، ۱۲]. از این رو از سان تلاش می‌کند تا با غرق شدن در الگوهای اجتماعی؛ تبعیت از عادات فرهنگی و معیارهای ارزشی جامعه؛ و پناه بردن به روزمرگی از این اضطراب بگریزد [۴، ۷]. در حالی که، فلاسفه و درمانگران وجودی به اهمیت مواجهه با این اضطراب‌ها برای رشد فردی و دستیابی به خود واقعی تأکید دارند [۷، ۱۰] و بر این باورند سرکوب و انکار این اضطراب‌ها منجر به مشکلات روانی می‌شود [۷، ۱۱]. از

^۴loneliness

^۲Separation guilt
^۳meaninglessness

طرفی این اضطراب‌های وجودی اگر بدون کاهش یافتن تجربه شوند، در بسیاری از اشکال مؤثر تفکر و رفتار، تداخل ایجاد می‌کند. بنابراین، به نظر می‌رسد راهکارهای روانشناختی دفاعی با هدف دور کردن آگاهی از افکار و نگرانی‌های مرتبط با این اضطراب‌ها در انسان ایجاد می‌شود [۳]. یکی از این راهکارها، فرهنگ است. فرهنگ با ارائه مجموعه‌ای از قواعد، باورها و آداب و رسوم چهارچوبی را برای احساس ارزشمندی، عزت نفس و قهرمانگری ایجاد می‌کند تا اضطراب‌های وجودی را کاهش دهد. از آنجا که فرهنگ‌ها در بیان و معنی دادن به زندگی و مرگ متفاوت هستند، در نتیجه تفاوت‌های فرهنگی در میزان اضطراب وجودی حائز اهمیت هستند [۱۶، ۱۷]. بنا بر آنچه گفته شد، اضطراب‌های وجودی در چارچوب نظریه‌های وجودی به‌عنوان دغدغه‌های جهان‌شمول انسان در نظر گرفته می‌شوند. اگر چه بیان این اضطراب‌ها ممکن است تحت تأثیر فرهنگ قرار گیرد، ماهیت آن‌ها فرافرهنگی است.

در جهان مدرن اضطراب‌های وجودی افزایش یافته‌اند. در اعصار گذشته، دین ابزاری قدرتمند برای معنا دادن به زندگی و مرگ برای انسان محسوب می‌شد اما انقلاب داروینی در قرن نوزدهم، منجر به تغییر از رویکرد الهیاتی به رویکرد طبیعی و زیست‌شناختی شد [۱۸]. با افول باورهای دینی، انسان مدرن باید خود زندگی و جهان را معنادار سازد. تلاشی که برای برخی منجر به ناامیدی و یأس می‌شود. جامعه ایران نیز از تحولات مدرنیته و افزایش بحران‌های وجودی مستثنی نیست. این بحران‌ها می‌تواند پیامدهای آسیب‌شناسی روانی را به دنبال داشته باشد و نیاز به تفکیک آن از

سایر اضطراب‌ها و اختلالات روانی برای انتخاب شیوه درمانی کارآمد مهم است.

با توجه به نقش واقعیت‌های وجودی در رشد فردیت؛ تأثیر نادیده گرفتن و/یا مواجهه‌ی ناکارآمد با آن‌ها در سبب شناسی روان‌رنجوری؛ و افزایش اضطراب‌های وجودی در مدرنیته؛ اهمیت بررسی و سنجش این نگرانی‌ها هم در حیطه درمان و هم در پژوهش‌های علمی مشهود است. رویکردهای وجودی به دلیل متعهد بودن به درک انسان به روشی کل‌نگر و غیرمکانیکی، و همچنین تأکید بر گشودگی و رازآمیز بودن هستی، استفاده از روش‌های تقلیل‌گرایانه، عینیت‌محور و نظام‌مند را در تضاد با اصول بنیادین این مکتب می‌دانند. با این حال فراگیرشدن جنبش درمان‌های مبتنی بر شواهد، درمانگران وجودی را ملزم به ارائه شواهدی در زمینه اثربخشی درمان‌های وجودی، می‌کند [۷]. ساخت ابزارهای سنجش و ارزیابی نگرانی‌های وجودی، در زمره تلاش‌هایی است که قصد دارد پلی میان مبانی رویکرد وجودی و انتظارات مجامع علمی و سازمان‌های سلامت روانی برقرار سازد، تا هم خطر حذف این رویکرد از صحنه بهداشت روانی و عرصه علمی-پژوهشی را از میان بردارد و هم به درمانگران و محققان این حوزه در بهبود، گسترش و اصلاح روش‌هایشان کمک کند [۱۹].

با توجه به آنچه در خصوص لزوم و اهمیت پژوهش‌های کمی و ساخت ابزار در حیطه روانشناسی وجودی گفته شد، تلاش‌هایی در راستای ایجاد پرسش‌نامه‌هایی با هدف سنجش اضطراب‌های وجودی صورت گرفته است. برخی از پرسش‌نامه‌ها بر یک بعد خاص از اضطراب بنیادین متمرکز شدند [۵]. پرسش‌نامه

اضطراب مرگ کالت و لستر [۲۰]، پرسش‌نامه اضطراب مرگ تمپلر [۲۱]، مقیاس عربی اضطراب مرگ [۲۲]، پرسش‌نامه معنای زندگی [۲۳]، مقیاس تنهایی وجودی [۲۴] مثال‌هایی از پرسش‌نامه‌های تک بعدی اضطراب وجودی است. علاوه بر مقیاس‌های متمرکز بر یک بعد، ابزارهای دیگری طراحی شده است که به وجوه مختلف اضطراب وجودی پرداخته‌اند. پژوهش‌های جامع که ابعاد مختلف واقعیات وجودی را در نظر می‌گیرند؛ برای دستیابی به بینش کلی در مورد روابط متقابل بین وجوه مختلف نگرانی‌های وجودی، بررسی نقش آن‌ها در عملکرد انسان و اهمیت‌شان در فرآیندهای درمانی مفید است [۹، ۱۹]. مقیاس مطالعه وجودی [۲۵]، مقیاس اضطراب وجودی [۲۶]، پرسش‌نامه اضطراب وجودی [۲۷]، پرسش‌نامه نگرانی‌های وجودی [۲۸] از جمله ابزارهایی هستند که ابعاد مختلف اضطراب وجودی را ارزیابی می‌کنند. همانطور که در ادامه خواهیم دید، ساختار عاملی این پرسش‌نامه‌ها از تحقیقی به تحقیق دیگر متغیر است که این امر به ابعاد چندگانه این سازه [۲۹] و همچنین استفاده از مبانی نظری متفاوت در پژوهش‌های مختلف اشاره دارد. مقیاس مطالعه وجودی دارای ۲۰۰ گویه است که به ادعای تورن برای اندازه‌گیری ۷ مقیاس به کار می‌رود: (۱) وضعیت خود^{۱۴} (۲) خودشکوفایی^{۱۵} (۳) روحیه وجودی^{۱۶} (۴) خلاء وجودی^{۱۷} (۵) همسان‌سازی

انسان‌گرایانه^{۱۸} (۶) هستی و سرنوشت؛ (۷) و خودکشی [۲۵]. گود و گود مقیاس اضطراب وجودی را بر مبنای رویکرد معنای زندگی و نظریه فرانکل ایجاد کردند [۲۶]. آن‌ها مفهوم خلا وجودی فرانکل را به اضطراب وجودی تغییر دادند [۵]. این مقیاس ۵ عامل را می‌سنجد که عبارتند از: (۱) بی‌هدف بودن کارها، (۲) بی‌ارزش بودن معنای زندگی، (۳) عدم توانایی در متقاعد کردن دیگران، (۴) عدم علاقه نسبت به انجام کارها، (۵) عدم احساس مسئولیت نسبت به دیگران [۳۰]. پرسش‌نامه اضطراب‌های وجودی توسط ویمز و همکاران بر اساس نظریه تیلش طراحی شد و ۳ عامل را ارزیابی می‌کند: (۱) مرگ و سرنوشت، (۲) پوچی و بی‌معنایی (۳) احساس گناه و محکومیت [۶]. پرسش‌نامه اضطراب هستی توسط مسعودی ثانی و همکاران در سال ۹۴ و بر مبنای رویکرد فلسفی کی‌یرکگارد و دیدگاه روان‌درمانی یالوم ساخته شد. این ابزار از ۴ خرده مقیاس مرگ، آزادی و به تبع آن مسئولیت، تنهایی و ناپایداری معنا تشکیل شده است [۲۷].

از میان ابزارهای فوق مقیاس اضطراب وجودی گود و گود، و همچنین پرسش‌نامه اضطراب هستی در جامعه ایرانی قابل استفاده است. روایی محتوای مقیاس اضطراب وجودی به دلیل معادل گرفتن مفهوم خلا وجودی با اضطراب وجودی ضعیف ارزیابی می‌شود زیرا اضطراب وجودی مفهومی وسیع‌تر از احساس

Concerns Questionnaire (ECQ) Existential^{۱۲}
Thorne^{۱۳}
Self-status^{۱۴}
Self-actualization^{۱۵}
existential morale^{۱۶}
Existential Vacuum^{۱۷}
Humanistic Identification^{۱۸}

The Arabic Scale of Death Anxiety^۹
The Meaning in Life Questionnaire^۱
Existential Isolation Scale^۷
Existential Study^۸
Existential Anxiety Scale^۹
Existential Anxiety Questionnaire^{۱۰}
QFEA^{۱۱}

بی‌معنایی است. مشخص نیست که محتوای مقیاس تا چه حد منعکس‌کننده نگرانی‌های وجودی مختلف است و آیا معیاری برای سنجش اضطراب است یا نه، زیرا اضطراب یا اصطلاحات مرتبط در گویه‌ها استفاده نشده است [۵]. در پرسش‌نامه اضطراب هستی نیز عامل‌ها تنها ۳۲ درصد واریانس کل را تبیین می‌کند در حالی که یک ابزار خوب حداقل ۵۰ درصد واریانس بین متغیرها را تبیین می‌کند [۲۷]. از این رو ضرورت ابزاری جامع در حوزه نگرانی‌های وجودی که بتواند نقاط ضعف ابزارهای موجود را برطرف سازد، وجود دارد.

هدف پژوهش حاضر اعتباریابی و بررسی روایی و پایایی نسخه فارسی پرسش‌نامه نگرانی‌های وجودی^{۱۹} (EQC) در جامعه و فرهنگ ایرانی است. پرسش‌نامه نگرانی‌های وجودی بر پایه نظریه گلس [۳۱]، یالوم [۱۰]، تیلیش [۱۱] و نظریه مدیریت وحشت [۸] بنا شده است و ۵ حوزه اضطراب وجودی که عبارتند از: مرگ، بی‌معنایی، احساس گناه، تنهایی و هویت را در نظر می‌گیرد. عواملی که در انتخاب این پرسش‌نامه به منظور دستیابی به هدف پژوهشی دخیل بودند، عبارتند از: (۱) استفاده از بنیان‌های نظری متنوع که وجه تشابه‌شان مفروض دانستن اضطراب مرگ به عنوان اساسی‌ترین و بنیادین‌ترین اضطراب وجودی است؛ (۲) جامعیت ابزار و در نظر گرفتن ابعاد مختلف و متنوعی از اضطراب وجودی؛ (۳) تعداد سؤالات نسبتاً کم؛ (۴) روایی و پایایی مطلوب ابزار در نسخه اصلی

روش

نوع پژوهش: این مطالعه از نوع توصیفی-ارزشیابی است و با هدف اعتباریابی و هنجارسازی نسخه فارسی پرسش‌نامه نگرانی‌های وجودی در جامعه ایرانی انجام شد.

آزمودنی: جامعه آماری این پرسش‌نامه مردان و زنان بزرگسال ایرانی ۸۸-۲۰ سال هستند. در این پژوهش تعداد ۲۱۵ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس و تصادفی انتخاب شدند. شرکت‌کنندگان در این مطالعه ۱۱۷ زن و ۹۷ مرد با میانگین سنی ۳۳٫۲۵ و انحراف استاندارد ۱۲٫۰۴ بودند. ملاک‌ها برای اندازه حجم نمونه بر اساس حداقل حجم نمونه مورد نیاز و همچنین نسبت حجم نمونه به متغیرها، متفاوت است. کلان (۱۹۹۹) حداقل حجم نمونه را ۱۰۰ در نظر می‌گیرد [۳۲]. برخی نسبت ۱:۳، برخی ۵:۱ و برخی ۱۰:۱ حجم نمونه به متغیرها را در نظر می‌گیرند [۳۳، ۳۴]. قانون تقریبی در مقیاس‌سازی نسبت ۱۰:۱ (به ازای هر گویه، ۱۰ پاسخگو) است [۳۵] و در این پژوهش نیز از این ملاک استفاده شد.

ابزارهای پژوهش

(۱) پرسش‌نامه نگرانی‌های وجودی (ECQ): این پرسش‌نامه در سال ۲۰۱۷ توسط بروگن و همکاران برای سنجش اضطراب‌های وجودی طراحی شد. این مقیاس ۲۲ گویه دارد و به روش طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای از هرگز تا همیشه نمره‌گذاری می‌شود. روایی ساختاری^{۲۲} این پژوهش نشان داد ECQ تک بعدی^{۲۱} است. بررسی همسانی درونی به روش آلفای کرونباخ و آزمون-بازآزمون صورت گرفت. آلفای کرونباخ در

^{۲۱} Structural Validity
^{۲۲} unidimensional

^{۱۹} EQC(Existential Concerns Questionnaire)

^{۲۰} Terror Management Theory (TMT)

نمونه غیر بالینی ۰/۹۲، و در نمونه بالینی ۰/۹۱ بود. پایایی آزمون-بازآزمون مقیاس پس از دوره دو هفته‌ای ۰/۸۷ گزارش شده است. روایی سازه همبستگی قوی (بالتر از ۵۰) میان نمره کل ECQ با اضطراب مرگ، عدم تحمل بلا تکلیفی، روان‌آزوده‌گرایی و پریشانی را نشان می‌دهد. همچنین نتایج حاکی از همبستگی متوسط نمرات ECQ با معنای تجربه شده (حضور معنا) و جستجوی معنا در نمونه غیر بالینی است. این همبستگی در نمونه‌های بالینی کمی از نتایج قابل انتظار انحراف دارد بطوری که برای حضور معنا همبستگی قوی و برای جستجوی معنا همبستگی ضعیف (۱۰-۳۰) مشاهده شد. نتایج نشان داد نمرات اضطراب وجودی در نمونه بالینی بطور معناداری نسبت به نمونه غیر بالینی بالاتر است. در مجموع با توجه به وجود همبستگی‌های قابل انتظار میان ECQ و سایر مقیاس‌ها، روایی ابزار مطلوب برآورد شد.

۱) نسخه اصلاح‌شده نمایه نگرش به مرگ DAP-R: (DAP-R) بازنگری در نمایه نگرش به مرگ (DAP) است که توسط گسر، وونگ و ریکر در سال ۱۹۸۷ جهت ارزیابی ابعاد نگرش به مرگ طراحی شده است. DAP-R ۳۲ گویه دارد و ۵ بعد برای نگرش به مرگ در نظر می‌گیرد: ترس از مرگ؛ اجتناب از مرگ؛ پذیرش خنثی؛ پذیرش فعالانه و پذیرش با گریز. نمره گذاری در این آزمون با روش لیکرت ۷ درجه‌ای از کاملاً موافقم (۷) تا کاملاً مخالفم (۱) انجام می‌شود. نمرات سوال‌های مربوط به هر خرده مقیاس با

هم جمع‌شده و با تقسیم بر تعداد سوال‌ها میانگین نمره فرد در آن خرده مقیاس به دست می‌آید که نمرات بالاتر نشان دهنده پذیرش، ترس و اجتناب بیشتر است. در نسخه اصلی هم‌سانی درونی این ۵ خرده مقیاس به روش آلفای کرونباخ و آزمون-بازآزمون بررسی شد. آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۶۵ برای خرده مقیاس پذیرش خنثی تا ۰/۹۷ برای خرده مقیاس پذیرش فعالانه گزارش شد. پایایی آزمون-بازآزمون بعد از دوره ۴ هفته‌ای در دامنه ۰/۶۱ برای خرده مقیاس اجتناب تا ۰/۹۵ برای خرده مقیاس پذیرش فعالانه بدست آمد. به منظور بررسی روایی همگرا و واگرا از پرسشنامه اضطراب مرگ تمپلر، مقیاس چشم انداز مرگ، مقیاس افتراق معنایی، پرسشنامه بهزیستی درک شده و مقیاس افسردگی زونگ استفاده و تمام پیش‌بینی‌های همبستگی معنادار گزارش شد [۳۶]. در پژوهش حاضر از نسخه اصلاح شده نمایه نگرش به مرگ که توسط هراتیان و همکاران (۲۰۱۹) در جامعه ایرانی هنجاریابی شده است، استفاده شد. هم‌سانی درونی بر اساس آلفای کرونباخ و دونیمه‌سازی به ترتیب ۰/۷۹ و ۰/۶۸ گزارش شد. همچنین برای روایی واگرا از مقیاس ترس از مرگ بر اساس رویکرد شناختی ابن‌سینا استفاده شد و نتایج حاکی از همبستگی نمرات این دو مقیاس بود [۳۷].

نسخه کوتاه شده سنجش صفات پنجگانه شخصیتی NEO-FFI: پرسش‌نامه شخصیتی NEO-PI: با ۱۸۱ گویه یک مقیاس خودگزارشی

^{۲۸} neutral acceptance
^{۲۹} approach acceptance
^{۳۰} escape acceptance
^{۳۱} NEO Five-Factor Inventory
^{۳۲} NEO Personality Inventory

^{۲۳} Construct Validity
^{۲۴} Neuroticism
^{۲۵} Death Attitude Profile- Revised
^{۲۶} Fear of death
^{۲۷} death Avoidance

برای ارزیابی ۵ ویژگی شخصیتی است. این ۵ ویژگی عبارتند از روان‌آزرده‌گرایی،^{۳۳} برون‌گرایی،^{۳۴} گشودگی،^{۳۵} موافق بودن،^{۳۶} باوجدان بودن،^{۳۷} NEO-FFI با ۶۰ گویه، نسخه کوتاه‌شده‌ای است که با تحلیل عاملی بهترین گویه‌هایی که از داده‌های NEO-PI جمع‌آوری شده بود، ساخته شد. پاسخدهی به این مقیاس در قالب طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم صورت می‌گیرد. کاستا و مک‌کری اظهار کردند که NEO-FFI تقریباً ۷۵٪ واریانس در معیارهای همگرای NEO-PI را تبیین می‌کند که این رقم در برآوردهای بعدی تا ۸۵٪ گزارش شد. آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۸۹ (برای روان‌آزرده‌گرایی) تا ۰/۷۶ (برای گشودگی) و پایایی آزمون-بازآزمون بعد از دو هفته ۰/۸۹، ۰/۸۶، ۰/۸۸، ۰/۸۶ و ۰/۹۰ به ترتیب برای N، E، O، A و C گزارش شد. نتایج آلفای کرونباخ و پایایی آزمون-بازآزمون، گویای همسانی درونی خوب این ابزار است [۳۸]. در این مطالعه از نسخه فارسی روشن و همکاران (۱۳۸۵) استفاده شد. نتایج نشان داد تنها عوامل روان‌آزرده‌گرایی و مسئولیت‌پذیری ثبات درونی قابل قبولی داشتند. آلفای کرونباخ عوامل برون‌گرایی و موافقی بودن نیز، از سطح توصیه‌شده برای مقایسه‌های گروهی بالاتر بود و عامل پذیرا بودن، فاقد ثبات درونی قابل قبول گزارش شد. به منظور بررسی روایی سازه، همبستگی گشتاور پیرسون بین ۵ عامل NEO-FFI و ۹ بعد «سیاهه‌نشانگان تجدید نظر

شده ۹۰ ماده‌ای» (SCL-90-R) محاسبه شد. نتایج این تحلیل‌ها نشان داد که عامل روان‌آزرده‌گرایی و مسئولیت‌پذیری روایی قابل قبولی داشته و عامل‌های موافقی بودن و برون‌گرایی نیز با توجه به تصحیح بونفرونی به ترتیب با ۷ و ۳ بعد SCL-90-R همبستگی معنادار داشتند و عامل پذیرا بودن با هیچ بعدی ارتباط معناداری نداشت [۳۹].

پرسشنامه ۱۲ گویه‌ای عدم تحمل بلاتکلیفی (IUS-12) عدم تحمل بلاتکلیفی یک مقیاس خودگزارشی برای ارزیابی ادراکات و واکنش‌های منفی به موقعیت‌های مبهم، عدم قطعیت و رویدادهای آینده است که توسط کارلتون و همکاران در سال ۲۰۰۷ ساخته شد. این مقیاس با ۱۲ گویه، نسخه کوتاهی از مقیاس عدم تحمل بلاتکلیفی ۲۷ گویه‌ای است که در سال ۱۹۹۴، توسط فریستون و همکاران طراحی شد [۴۰]. نمره‌گذاری این مقیاس با استفاده از طیف لیکرت ۵ درجه‌ای است به این صورت که به طیف پاسخ‌های هرگز تا کاملاً درست نمره ۱ تا ۵ تعلق می‌گیرد و نمره بالاتر نشان‌دهنده تحمل بلاتکلیفی کمتر فرد است. IUS-12 دارای یک ساختار دو عاملی به نام اضطراب آینده‌نگر و اضطراب بازدارنده است. نسخه ۱۲ سؤالی با مقیاس عدم تحمل بلاتکلیفی ۲۷ سؤالی همبستگی زیادی ($r = 0.96$) داشت و نمره IUS-12 ۹۲/۸٪ از واریانس نمره IUS-27 را به خود اختصاص داد [۴۰]. همبستگی معنادار میان نمره IUS-12 با مقیاس افسردگی، اضطراب، استرس^{۴۱}

^{۳۸} Intolerance of Uncertainty Scale-12
^{۳۹} Prospective Anxiety
^{۴۰} Inhibitory Anxiety
^{۴۱} Depression Anxiety Stress Scale

^{۳۳} Neuroticism
^{۳۴} Extraversion
^{۳۵} Openness to experience
^{۳۶} Agreeableness
^{۳۷} Conscientiousness

(DASS-21)؛ پرسشنامه فرا شناختی (MCQ-30)، پرسشنامه حالت نگرانی پن (PSWQ)، روایی همگرایی خوبی را برای این سازه نشان داد. همچنین آلفای کرونباخ و پایایی آزمون-بازآزمون به ترتیب ۰/۹۳ و ۰/۷۷ گزارش شد که بیانگر همسانی درونی رضایت بخش این مقیاس بود [۴۱]. در نسخه فارسی مقیاس عدم تحمل بلا تکلیفی، نتایج تجزیه و تحلیل همبستگی، روایی همگرایی قابل قبولی را میان این مقیاس با نگرانی (۰/۷۵)، استرس (۰/۶۱)، اضطراب (۰/۶۱) و افسردگی (۰/۵۴) نشان می دهد. مقادیر CR و آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۶ و ۰/۸۹ گزارش شد که نشان داد ابزار از همسانی درونی مناسب برخوردار است. همچنین نتایج محاسبه شاخص نمره تأثیر، روایی صوری گویه ها را رضایت بخش نشان داد [۴۲].

پرسشنامه معنا در زندگی: پرسشنامه معنا در زندگی که توسط استگر و همکاران ساخته شد؛ بعد حضور معنا و جستجوی معنا را با بهره گیری از ۱۰ گویه می سنجد که ۵ گویه به خرده مقیاس حضور ۵ گویه به خرده مقیاس جستجو تعلق دارد [۲۳]. پاسخدهی در طیف لیکرت ۷ درجه ای از کاملاً نادرست (۱) تا کاملاً درست (۷) انجام می شود. برای نمره گذاری خرده مقیاس حضور معنا، درجه بندی گویه ۹ از درجه بندی گویه ۸ کم و سپس به درجه بندی گویه های ۱، ۴، ۵، ۶ اضافه می شود. برای نمره گذاری خرده مقیاس جستجو، درجه بندی گویه های ۲، ۳، ۷، ۸، ۱۰ جمع می شود.

آلفای کرونباخ برای دو خرده مقیاس در سه مطالعه صورت گرفته در دامنه ۰/۸۲ تا ۰/۸۷ و پایایی آزمون-بازآزمون طی یک ماه ۰/۷۰ گزارش شد. در روایی همگرا همبستگی مثبت معنادار میان خرده مقیاس حضور معنا با رضایت از زندگی، احساسات مثبت،

دینداری درونی، برون گرایی، موافق بودن و با وجدان بودن و همبستگی منفی معنادار میان خرده مقیاس جستجوی معنا با روان آزاده گرایی، افسردگی و چندین هیجان منفی تأیید شد. همچنین ارتباطی میان خرده مقیاس های MLQ با مطلوبیت اجتماعی و دینداری بیرونی یافت نشد که این یافته بیانگر روایی افتراقی ابزار است [۲۳]. در نسخه فارسی این پرسشنامه، برای اطمینان از روایی سازه از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد؛ نتایج شاخص های برازش برای GFA، CFI، NFI بالاتر از ۰/۹ گزارش شد که نشان از برازش مناسب مدل است. برای بررسی روایی تشخیصی پرسشنامه معنا در زندگی از تجزیه تابع تشخیص سلسله مراتبی استفاده شد. نتایج نشان داد، پرسشنامه معنا در زندگی از روایی سازه قابل قبولی برخوردار است؛ هرچند که روایی تشخیصی آن در تشخیص افراد سالم بسیار دقیق تر از تشخیص افراد در معرض خطر است [۲۹].

شیوه انجام پژوهش

به منظور ترجمه این مقیاس، ابتدا پرسشنامه توسط یکی از محققین به فارسی ترجمه شد و پس از آن ترجمه توسط یکی از اساتید روانشناسی و یکی از اساتید زبان انگلیسی به طور جداگانه بازبینی شد. متن بازبینی شده جهت ترجمه معکوس به فردی مسلط به زبان انگلیسی و فارسی سپرده شد. در مرحله نهای هر ۲ نسخه ترجمه و متن اصلی توسط نویسنده اول بررسی شد. پس از آن نویسنده دوم آن را بازبینی کرد و پس از تأیید و تطبیق ترجمه و اطمینان از صحت برگردان، پرسشنامه مذکور همراه با نسخه اصلاح شده نمایه نگرش مرگ، نسخه کوتاه صفات پنجگانه شخصیتی نئو، پرسشنامه ۱۲ گویه ای عدم تحمل بلا تکلیفی و پرسشنامه معنا در زندگی بصورت آنلاین

تهیه شد و در اختیار افرادی که تمایل و رضایت خود را جهت شرکت در پژوهش اعلام کردند، قرار داده شد. شیوه تحلیل داده‌ها

برای سنجش ویژگی‌های روان سنجی مقیاس، روایی و اعتبار پرسشنامه بررسی شد. در ارزیابی روایی سازه از روایی همگرا^{۴۴} با روش تحلیل عاملی تأییدی و مقیاس فورنل و لارکر (AVE+CR) استفاده شد. در روایی همزمان همبستگی مقیاس با روان‌آزوده‌گرایی، ترس از مرگ، عدم تحمل بلا تکلیفی، جستجوی معنا و حضور معنا محاسبه شد. پایایی همسانی درونی مقیاس با استفاده از روش آلفای کرونباخ و امگا مک‌دونالد ارزیابی شد. تحلیل‌های آماری با استفاده از نرم‌افزار IBM SPSS Statistics 27 انجام شد و برای تحلیل عاملی تأییدی از بسته lavaan در نرم‌افزار R (نسخه 4.3.2) استفاده شد.

نتایج

میانگین و انحراف استاندارد ECQ برابر با $9/86 \pm$ و $65/03$ و در دامنه ۴۱ تا ۹۳ بود. میانگین نمرات گویه‌ها در دامنه $2/83$ (گویه ۲۰) تا $4/65$ (گویه ۹) متغیر بود. مناسب بودن گویه‌های آزمون برای تحلیل عاملی با شاخص همبستگی نمره هر گویه با نمره کل تعدیل شده مورد بررسی قرار گرفت. همبستگی گویه‌ها همگی بالاتر از $0/50$ و در محدوده $0/50$ تا $0/63$ قرار داشت.

در این پژوهش از تحلیل عاملی تأییدی برای بررسی برازش مدل و روایی سازه استفاده شد. تحلیل عاملی تأییدی، آزمون معناداری آماری یک ساختار یا مدل فرضی مبتنی بر شالوده تجربی و نظری است که روابط بین شاخص‌ها (متغیرهای مشاهده شده) و سازه‌های نهفته (بارهای عاملی) در مدل را بررسی می‌کند [۴۳] [۴۴] [۴۵]. در روانشناسی، از تحلیل عاملی تأییدی (CFA) برای کشف ساختار پنهان ابزار

اندازه‌گیری با تأیید تعداد ابعاد زیربنایی (عوامل) و الگوی همبستگی گویه-عامل (بارهای عاملی) استفاده می‌شود [۴۶]؛ به علاوه، برای ارزیابی روان‌سنجی (برآورد پایایی مقیاس) و اعتبار سنجی ساختار (روایی همگرا و روایی افتراقی) نیز کاربرد دارد [۴۷] [۴۸]. با توجه به پیشینه نظری و تجربی پرسش‌نامه نگرانی‌های وجودی به منظور بررسی سازه پنهان و ارزیابی برازش مدل و همچنین تعیین روایی سازه از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد.

از آن جا که روش برآورد در تحلیل عاملی، تأثیر مستقیمی بر نتایج دارد، انتخاب درست آن اهمیت زیادی دارد. گام اول در این راستا، ارزیابی ویژگی‌های توزیعی و بررسی داده‌ها برای موارد پرت و مفقود است [۴۹]. در این پژوهش، به منظور جلوگیری از داده‌های مفقود، ثبت نهایی پاسخ‌ها تنها در صورت پاسخ به تمامی سوالات امکان‌پذیر بود. همچنین برای بررسی داده پرت از روش فاصله مایلانویس استفاده شد. ارزیابی نرمال بودن چندمتغیری از طریق آزمون مردیا صورت گرفت. نتایج این آزمون حاکی از عدم توزیع نرمال داده‌ها بود. گرچه روش بیشینه درست‌نمایی^{۴۵} متوال‌ترین روش برآورد در تحلیل عاملی است اما مفروضه اصل برای استفاده از آن نرمال بودن چندمتغیره است. در داده‌هایی که بطور نرمال توزیع نشده‌اند از روش‌های جایگزین استفاده می‌شود. در این مطالعه از روش کمترین مربعات وزنی مرکب^{۴۶} در توزیع‌های غیرنرمال، شاخص‌ها را با دقت بیشتری برآورد می‌کند، استفاده شد [۴۷].

در تحلیل عاملی تأییدی اغلب برای آزمایش اینکه آیا مدل فرضی با داده‌ها مطابقت دارد یا خیر، از بررسی برازش مدل استفاده می‌شود [۵۰]. شاخص‌های نیکویی برازش مدل به دست آمده در تحلیل عاملی تأییدی در جدول شماره ۲ نشان داده شده است. در این پژوهش

^{۴۱} Diagonally Weighted Least Squares (DWLS)

^{۴۴} Convergent validity
^{۴۵} Maximum likelihood (ML)

برای بررسی برازش مدل شاخص های مجذور χ^2 ، مجذور χ^2 به χ^2/df ، ریشه میانگین مجذور خطای تقریب (RMSEA)، ریشه میانگین مجذور باقیمانده استناد دارد (SRMR)، نکویی برازش (GFI)، نکویی برازش تصحیح شده^{۵۲} (AGFI)، برازش تطبیقی (CFI)، برازش هنجار شده (NNFI)، برازش هنجار نشده (NNFI)، و برازش رشدی (IFI) محاسبه شد.

در ارزیابی برازش مدل، مجذور χ^2 ، یک شاخص سنتی و رایج است که عدم معناداری آن نشان دهنده برازش مناسب مدل است [۴۴]. این مقدار در پژوهش حاضر ۰/۲۳ گزارش شد که حاکی از غیرمعناداری آن است. مجذور χ^2 به درجه آزادی، که χ^2 دو بهنجار نام دارد،

مقیاس دیگری برای برازش مدل است [۵۱]. χ^2 دو بهنجار یکی از شاخص های عمومی برای به حساب آوردن پارامترهای آزاد در محاسبه شاخص های برازش است. چنانچه این مقدار کوچکتر از ۲ باشد مطلوب و بین ۲ تا ۵ قابل قبول است [۵۲]. مقدار این شاخص در پژوهش حاضر ۱/۰۷ بدست آمد. شاخص ریشه میانگین مجذور باقیمانده استناد دارد (RMSEA) بیانگر خطای اندازه گیری کنترل شده در مدل است و ارزیابی می کند یک مدل فرضی تا چه حد از یک مدل کامل فاصله دارد [۵۳]. مقدار این شاخص در این مدل ۰/۰۱ محاسبه شد. اگر مقدار این شاخص کوچکتر از ۰/۰۵ باشد برازندگی مدل خوب است و اگر بین ۰/۰۵ تا ۰/۰۸ باشد برازندگی مدل متوسط است [۵۴].

جدول ۱: شاخص های نکویی برازش

χ^2	df	P	χ^2/df	RMSEA	SRMR	GFI	AGFI	CFI	NNFI	IFI
۲۲۳/۶۶	۲۰۹	۰/۲۳	۱/۰۷	۰/۰۱۸	۰/۰۶۸	۰/۹۶	۰/۹۵	۰/۹۸	۰/۹۸	۰/۹۸

مقدار شاخص ریشه میانگین مجذور باقیمانده استاندارد (SRMR) که نشان دهنده برازش مطلق است؛ در این پژوهش ۰/۰۶ محاسبه شد. مقادیر کمتر از ۰/۰۸ حاکی از برازش مطلوب است [۵۵]. مقادیر بدست آمده برای IFI، NNFI، CFI، AGFI، GFI به ترتیب ۰/۹۶، ۰/۹۵، ۰/۹۸، ۰/۹۸ محاسبه شد. مقادیر بالای ۰/۹۵ در این شاخص ها برای برازش مدل مطلوب در نظر گرفته می شود. GFI نوعی شاخص

برازش مطلق^{۵۳} است. شاخص های برازش مطلق بدون مقایسه مدل پیش فرض با مدلی به عنوان بهترین مدل، برازش را نشان می دهند. AGFI نسخه اصلاح شده درجه آزادی GFI است. IFI، NNFI، CFI شاخص های تطبیقی^{۵۴} نام دارند. این شاخص ها، مدل را با یک مدل پایه - که در آن تمام روابط بین متغیرهای مشاهده شده را صفر فرض می گیرد - مقایسه می کنند [۵۶]. نتایج شاخص های نکویی برازش نشان

^{۵۳} Comparative fit index
^{۵۴} Normed fit index
^{۵۵} Non-Normed Fit Index
^{۵۶} Incremental Fit Index
^{۵۷} absolute fit measures
^{۵۸} incremental fit measures

^{۴۷} Chi-square
^{۴۸} Normed Chi-square
^{۴۹} Root mean square error of approximation
^{۵۰} Standardized root mean-square residual
^{۵۱} Goodness of fit index
^{۵۲} Adjusted goodness of fit index

می‌دهد این مدل به‌طور منطقی با داده‌ها سازگار است. گرچه برازش مدل در تحلیل عاملی تأییدی برای ارزیابی روایی سازه استفاده می‌شود، اما بسیاری از محققان معتقدند، برازش مدل خوب برای حمایت از روایی همگرا ناکافی است زیرا کیفیت اندازه‌گیری را تضمین نمی‌کند [۵۷]. از این‌رو، برخی بررسی معناداری بارهای عاملی استاندارد را برای بررسی روایی همگرا پیشنهاد می‌کنند [۵۸]. قدرت رابطه بین عامل (متغیر پنهان) و متغیر قابل‌مشاهده (گویه) به وسیله بار عاملی نشان داده می‌شود که مقداری بین صفر تا یک است [۵۲]. بارهای عاملی غیر استاندارد نشان‌دهنده برآورد خام یا تعدیل‌نشده رابطه بین یک متغیر مشاهده‌شده و یک عامل پنهان است. آن‌ها ضرابی از معادله رگرسیون هستند که متغیر مشاهده‌شده را از روی عامل پنهان پیش‌بینی می‌کنند. مقدار قابل‌قبول برای بارهای عاملی استاندارد در برخی منابع ۰/۲، برخی ۰/۲۵، برخی ۰/۴ و در برخی منابع ۰/۵ است [۴۶]، اما ملاک تصمیم‌گیری برای معناداری بارهای عاملی مقدار آماره t است. مقادیر بالاتر از ۱/۹۶ بیانگر معناداری بار عاملی است [۵۲]. همان‌طور که در جدول ۳ نشان داده می‌شود بار عاملی تمام گویه‌ها معنادار است. از آنجایی که در نمونه‌های نسبتاً بزرگ (۲۰۰ نفر و بیشتر) حتی بارهای عاملی استاندارد شده کوچک ممکن است از نظر آماری معنی‌دار باشد؛ از این‌رو، ارزیابی معناداری بار عاملی ممکن است برای اطمینان از روایی کفایت نکند [۵۷]. به همین جهت، در این مطالعه علاوه بر CFA از معیار فورنل و لارکر

(۱۹۸۱) نیز برای ارزیابی روایی همگرا استفاده شد. با توجه به این معیار، روایی همگرای مدل اندازه‌گیری را می‌توان با میانگین واریانس استخراج شده (AVE) و قابلیت اطمینان مرکب (CR) ارزیابی کرد [۵۹]. شاخص AVE مقدار واریانسی است که توسط یک سازه در رابطه با مقدار واریانس ناشی از خطای اندازه‌گیری محاسبه می‌شود [۶۰]. میانگین واریانس استخراج شده در این پژوهش برابر با ۰/۶۳ و CR برابر با ۰/۷۸ است. AVE بالاتر از ۰/۵ و CR بالاتر از ۰/۷ بیانگر روایی همگرای مطلوب ابزار هستند [۵۹]. مقدار AVE نشان می‌دهد سوالات این ابزار قادر است ۶۳٪ از واریانس سازه اضطراب وجودی را توضیح دهد. همچنین مقدار CR حاکی از آن است واریانس خطای کل کمتر از ۳۰ درصد واریانس متغیر پنهان است. به‌منظور بررسی روایی همزمان، همبستگی پیرسون ثمرات پرسشنامه نگرانی‌های وجودی با خرده‌مقیاس ترس از مرگ، خرده‌مقیاس روان‌آزرده‌گرایی، عدم‌تحمل بلا تکلیفی، و خرده‌مقیاس جستجوی معنا در زندگی محاسبه شد. همچنین روایی واگرا با استفاده از همبستگی میان خرده‌مقیاس حضور معنا بدست آمد. نتایج ضریب همبستگی پیرسون میان اضطراب وجودی با ترس از مرگ، روان‌آزرده‌گرایی، عدم‌تحمل بلا تکلیفی و جستجوی معنا به ترتیب ۰/۶۵، ۰/۶۰، ۰/۲۰ بدست آمد. همچنین همبستگی میان اضطراب وجودی و خرده‌مقیاس حضور معنا ۰/۳۵- گزارش شد. همه همبستگی‌ها معنادار بود.

جدول ۲: ضرایب غیر استاندارد و استاندارد بار عاملی، t

گوپه	بار عاملی غیر استاندارد (b)	بار عاملی استاندارد (beta)	t	P
۱	۱/۰۰۰	۰/۳۵		
۲	۰/۷۹	۰/۳۲	۳/۱۹	۰/۰۰۱
۳	۰/۹۸	۰/۴۱	۴/۴۶	۰/۰۰۰
۴	۰/۸۳	۰/۳۴	۳/۰۷	۰/۰۰۲
۵	۰/۷۱	۰/۲۷	۳/۰۷	۰/۰۰۲
۶	۱/۵۷	۰/۴۰	۵/۱۳	۰/۰۰۰
۷	۰/۸۴	۰/۲۷	۲/۱۹	۰/۰۰۴
۸	۱/۰۷	۰/۳۹	۳/۸۶	۰/۰۰۰
۹	۱/۵۱	۰/۴۰	۴/۲۱	۰/۰۰۰
۱۰	۱/۲۵	۰/۳۹	۳/۸۹	۰/۰۰۰
۱۱	۰/۶۰	۰/۲۸	۲/۷۹	۰/۰۰۵
۱۲	۱/۱۳	۰/۳۰	۳/۱۵	۰/۰۰۲
۱۳	۱/۴۷	۰/۴۵	۴/۲۶	۰/۰۰۰
۱۴	۱/۳۷	۰/۴۴	۳/۸۸	۰/۰۰۰
۱۵	۱/۳۰	۰/۳۸	۳/۴۳	۰/۰۰۱
۱۶	۰/۷۳	۰/۳۴	۳/۶۱	۰/۰۰۰
۱۷	۱/۲۹	۰/۳۵	۳/۷۰	۰/۰۰۰
۱۸	۱/۳۶	۰/۴۳	۴/۲۵	۰/۰۰۰
۱۹	۱/۱۱	۰/۴۶	۴/۵۵	۰/۰۰۰
۲۰	۰/۹۸	۰/۴۲	۳/۹۳	۰/۰۰۰
۲۱	۰/۸۱	۰/۳۵	۳/۸۹	۰/۰۰۰
۲۲	۱/۱۵	۰/۳۵	۳/۴۹	۰/۰۰۰

نمی‌تواند معیاری برای همسانی درونی باشد [۶۲]. علاوه بر این، مفروضه آلفای کرونباخ در مورد برابری بارهای عاملی در همه شاخص‌ها (یعنی معادل تاو) معمولاً برای سازه‌های پنهان توجیه نمی‌شود [۵۷]. در این موارد برآوردهای پایایی مرکب (CR) ضرایب دقیق‌تری در مقایسه با آلفا محسوب می‌شوند [۶۲]. ضریب امگا مک‌دونالد یکی از برجسته‌ترین برآوردهای

برای ارزیابی پایایی مقیاس و همسانی درونی از روش آلفای کرونباخ و امگا مک‌دونالد استفاده شد. گرچه آلفای کرونباخ رایج‌ترین ضریب پایایی همسانی درونی است و براساس همبستگی بین گویه‌ها محاسبه می‌شود [۶۱]، دارای مفروضاتی است که استفاده از آن را محدود می‌کند. استفاده از این ضریب در گویه‌هایی با مقیاس لیکرت و توزیع‌های غیرنرمال به تنهایی

^{۱۱} McDonald's omega

پایایی مرکب است که بر اساس نتیجه تحلیل عاملی محاسبه می‌شود [۶۱]. مقادیر برای هر دو ضریب (آلفا و امگا) ۰/۷۷ گزارش شد. ضرایب بالاتر از ۰/۷ قابلیت اطمینان خوبی را نشان می‌دهد

بحث و نتیجه گیری

نگرانی‌های وجودی شامل دلهره در مورد معنای زندگی و مرگ است [۶۳]. این نگرانی‌ها جهان شمول است و در هستی‌انسانی ریشه دارد. با توجه به شیوع اضطراب وجودی در جهان مدرن و نقش فرهنگ در نحوه مواجهه افراد با این اضطراب‌ها، پژوهش حاضر با هدف بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه نگرانی‌های وجودی در نمونه‌ای از بزرگسالان جامعه ایرانی انجام شد. پرسشنامه نگرانی‌های وجودی که توسط بروگن و همکاران (۲۰۱۷) طراحی شده است، ۵ حوزه از دغدغه‌های وجودی را که عبارتند از مرگ، پوچی، تنهایی، احساس گناه و هویت اندازه‌گیری می‌کند. این حوزه‌ها گرچه به لحاظ نظری قابل تفکیک‌اند، در واقعیت چنان درهم تنیده هستند که تمایز آن‌ها به لحاظ تجربی غیرممکن است [۶۴]. نتایج بدست آمده در پژوهش حاضر، حاکی از آن است که مدل تک عاملی مطرح‌شده توسط بروگن و همکاران برازش مطلوبی دارد و ارتباط درونی بالایی میان حوزه‌های مختلف اضطراب وجودی برقرار است. در این مطالعه از آلفای کرونباخ و امگا مک‌دونالد جهت ارزیابی پایایی ابزار استفاده شد که نتایج، همسانی درونی مناسبی را برای پرسشنامه نگرانی‌های وجودی نشان می‌دهد.

در این پژوهش روایی سازه براساس تحلیل عاملی تأییدی و میانگین‌واریانس استخراج شده ارزیابی شد. معناداری بارهای عاملی نشان داد که همه گویه‌ها دارای بار عاملی معنادار بوده و در نسخه فارسی این ابزار حفظ شدند. همچنین نتایج AVE و CR (مقیاس فورنل و لارکر) در مجموع روایی همگرای مطلوبی را برای این ابزار نشان داد.

همبستگی مثبت و معنادار میان نگرانی‌های وجودی با ترس از مرگ، روان‌آزرده‌گرایی، عدم تحمل بلا تکلیفی و جستجوی معنا و همچنین همبستگی منفی و معنادار میان اضطراب وجودی و حضور معنا حاکی از روایی همزمان مطلوب این مقیاس است. در ادامه به تبیین نتایج به‌دست آمده از روایی همزمان و اگرچه پرداخته می‌شود.

ترس از مرگ و اضطراب وجودی: اضطراب مرگ از دید بسیاری بنیادی‌ترین اضطراب وجودی است [۱۱]. گرچه در ادبیات پژوهشی ترس از مرگ و اضطراب مرگ، معادل یکدیگر بکار می‌رود، اما ترس از مرگ مفهومی خاص و آگاهانه، و اضطراب مرگ کلی‌تر و برای آگاهی غیرقابل دسترس است [۶۵]. در واقع اضطراب مرگ به حدی فلج‌کننده است که بخش عمده‌ی آن از طریق راهکارهای دفاعی سرکوب و انکار می‌شود [۱۰، ۶۶]. ترس از مرگ را می‌توان شکست سازوکارهای دفاعی در سرکوب اضطراب وجودی دانست. بر همین اساس، ترس از مرگ با سطوح بالاتر اضطراب وجودی همراه است. در پژوهش حاضر طبق آنچه توقع داشتیم، همبستگی مثبت و معناداری میان خرده مقیاس ترس از مرگ و اضطراب وجودی مشاهده شد.

روان‌آزرده‌گرایی و اضطراب وجودی: چندین مطالعه نشان می‌دهد افراد دارای روان‌آزرده‌گرایی بیشتر مستعد تجربه اضطراب‌های وجودی هستند [۶۷]. گرچه اضطراب وجودی جهان شمول و همگانی است، تفاوت‌های فردی و ویژگی‌های شخصیتی باعث می‌شود برخی افراد سطوح بالاتری از اضطراب وجودی را تجربه کنند. از آنجا که ویژگی‌های شخصیتی نحوه ارزیابی و واکنش فرد به رویدادهای اضطراب‌آور را پیش‌بینی می‌کند [۶۷]، انتظار می‌رود میان روان‌آزرده‌گرایی و اضطراب وجودی رابطه مثبت وجود داشته باشد. روان‌آزرده‌گرایی یک ویژگی شخصیتی است که مشخصه آن واکنش‌پذیری بالا به اضطراب است. گرایش به احساسات منفی [۶۸]؛ سوگیری شناختی و

تفسیر منفی از موقعیت‌ها [۶۹]؛ حساسیت به تهدیدات بالقوه واقعی و خیالی [۷۰]؛ استفاده از مکانیسم‌های دفاعی روان‌رنجور و رشد نایافته [۷۱] و راهکارهای ناسازگارانه و غیرانطباقی [۷۲] از جمله ویژگی‌های روان‌آزرده‌گرایی است که می‌تواند در بالاتر بودن سطح اضطراب وجودی در افراد روان‌آزرده‌گرا تأثیر گذار باشد. [۶۷]. در این پژوهش طبق آنچه انتظار داشتیم و همراستا با پژوهش‌های پیشین، همبستگی مثبت معناداری میان اضطراب وجودی و روان‌آزرده‌گرایی مشاهده شد.

عدم قطعیت و اضطراب وجودی: وضعیت‌های وجودی انسان ذاتاً با عدم قطعیت درآمیخته است. انسان‌ها همواره در عدم قطعیتی درباره‌ی: زمان مرگ؛ آنچه در آینده رخ می‌دهد؛ درستی و نادرستی نظام‌های معنایی‌شان؛ و پیامد انتخاب‌هایی که هویت سیال آن‌ها را می‌سازد به سر می‌برند. در واقع هیچ مسیر روشن و مشخصی برای زندگی وجود ندارد [۷۳]. گرچه عدم قطعیت و ابهام ذاتی در موقعیت‌های وجودی برای همه افراد اضطراب‌آور است، انتظار می‌رود افرادی که نسبت به بلاتکلیفی تاب‌آوری کمتری دارند، سطوح بالاتری از اضطراب وجودی را تجربه کنند. عدم تحمل بلاتکلیفی، به عنوان ارزیابی منفی و عدم پذیرش موقعیت‌های مبهم تعریف می‌شود که فرد را به سمت پیش‌بینی‌های شناختی رویداد‌های آینده و اجتناب از شرایط غیرقطعی سوق می‌دهد [۴۰، ۴۲]. عدم تحمل بلاتکلیفی یک مؤلفه‌ی اصلی در آسیب‌شناسی اضطراب است [۷۴]. نتایج چندین پژوهش نشان داد در شرایط مبهم و تهدیدکننده زندگی، عدم تحمل بلاتکلیفی یک عامل پیش‌بینی‌کننده معنادار در ابتلا به اختلالات اضطراب و افسردگی است [۷۵-۷۷]. رابطه مثبت و معنادار میان عدم تحمل بلاتکلیفی و اضطراب وجودی که در این پژوهش مشاهده شد، با نتایج تحقیق‌های پیشین سازگار است.

جستجوی معنا، حضور معنا و اضطراب وجودی: یکی از

راه‌های کاهش اضطراب وجودی، ایجاد معنا چه در سطح اجتماعی (از طریق باورهای فرهنگی و مذهبی) و چه در سطح فردی (از طریق عزت نفس، اهداف، روابط عاطفی) است [۳] [۷۸]. فرانکل معناجویی را انگیزه اساسی رفتار انسان در نظر می‌گیرد و نومی‌دی در یافتن معنای زندگی را روان‌نژندی و جودی می‌نامد [۷۹]. استگر و همکارانش معنا را «درکی که از ماهیت وجود و هستی فرد ایجاد و اهمیتی که نسبت به آن احساس می‌شود» تعریف کردند که دارای دو بعد حضور معنا و جستجوی معناست [۲۳]. حضور معنا به این مفهوم اشاره دارد که شخص تا چه اندازه زندگی خود را معنادار تجربه می‌کند، در حالی که جستجوی معنا با تمایل فرد برای کشف یا تقویت معنای زندگی خود مطابقت دارد. مطالعات نشان می‌دهد رابطه معکوسی میان حضور معنا و جستجوی معنا وجود دارد بطوری که عدم تجربه و فقدان معنا منجر به جستجوی بیشتر برای معنا می‌شود [۸۰]. همچنین پژوهش‌ها حاکی از آن است که میان حضور معنا و بهزیستی رابطه مثبت و میان جستجوی معنا و بهزیستی رابطه منفی معناداری وجود دارد. از آن جا که بهزیستی و اضطراب وجودی رابطه‌ای منفی دارند، ما انتظار داریم که روابط پیش‌گفته برای اضطراب وجودی معکوس باشد [۸۱]. همچنین نتایج پژوهشی که در یک چارچوب وجودی به بررسی شدت اضطراب با میزان بلاتکلیفی شغلی و معنا در زندگی پرداخته بود، نشان داد افرادی که زندگی خود را معنادار احساس می‌کنند، در شرایط تصمیم‌گیری برای انتخاب شغل، اضطراب کمتری را تجربه می‌کردند. با این حال، این رابطه برای جستجوی معنا وجود نداشت [۸۲]. از این رو ما انتظار داشتیم میان حضور معنا و اضطراب وجودی همبستگی متوسط و منفی، و میان جستجوی معنا و اضطراب وجودی رابطه‌ای مثبت وجود داشته باشد. نتایج به دست آمده با انتظار ما و یافته‌های بدست آمده در پژوهش‌های قبلی سازگار بود.

از این رو ما انتظار داشتیم میان حضور معنا و اضطراب وجودی همبستگی متوسط و منفی، و میان جستجوی معنا و اضطراب وجودی رابطه‌ای مثبت وجود داشته باشد. نتایج به دست آمده با انتظار ما و یافته‌های بدست آمده در پژوهش‌های قبلی سازگار بود.

به‌طور کلی، نسخه فارسی پرسشنامه نگرانی‌های وجودی ابزاری معتبر و پایا برای بررسی اضطراب وجودی در جامعه ایران است. اضطراب وجودی ممکن است در فرهنگ‌های مختلف به شکل متفاوتی بیان شود، اما ماهیت آن جهان شمول است. پرسشنامه‌های معتبر معمولاً بر اساس این ماهیت جهان شمول طراحی شده‌اند و اعتبار سنجی نسخه‌های ترجمه شده در فرهنگ‌های مختلف حاکی از آن است که ابزارها در بافت‌های فرهنگی متفاوت معتبرند. به‌عنوان مثال، مطالعات بین‌فرهنگی نشان داده‌اند که پرسشنامه اضطراب وجودی در فرهنگ‌های دیگر با حفظ روایی و پایایی قابل استفاده است [۸۳].

محدودیت‌ها و پیشنهادات پژوهش

پرسشنامه نگرانی‌های وجودی می‌تواند به شناسایی نگرانی‌های وجودی و طراحی مداخلات مؤثر برای کاهش آن در جامعه ایرانی کمک کند. محدودیت‌هایی نظیر روش نمونه‌گیری و استفاده از ابزارهای خودگزارشی ممکن است بر تعمیم‌پذیری یافته‌ها تأثیرگذار باشد. پیشنهاد می‌شود مطالعات آینده از روش‌های نمونه‌گیری تصادفی، ابزارهای مکمل و ارزیابی‌های بالینی استفاده کنند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش:

این پژوهش دارای کد اخلاق IR.MODARES.REC.1402.222 است که توسط کمیته اخلاق دانشگاه تربیت مدرس صادر گردید. کلیه اصول اخلاقی در این پژوهش رعایت شده است.

اطلاعات به صورت محرمانه نگهداری شد. استفاده از اطلاعات به گونه‌ای انجام شد که هویت شرکت‌کنندگان منتشر نشود. پاسخ دهندگان در مورد اهداف مطالعه مطلع شدند و از محرمانه بودن اطلاعات خود اطمینان داشتند. پاسخ دهندگان آگاهانه و با رضایت در پژوهش شرکت کردند و در صورت تمایل می‌توانستند در هر مرحله‌ای از پژوهش خارج شوند.

حامی مالی:

این پژوهش هیچگونه حمایت مالی از سازمان‌های دولتی، خصوصی و غیرانتفاعی دریافت نکرده است.

سپاسگزاری

از تمامی شرکت‌کنندگان این پژوهش که با صرف زمان و ارائه اطلاعات ارزشمند خود، نقش مهمی در پیشبرد این مطالعه ایفا کردند، صمیمانه قدردانی می‌کنی.

منابع.

1. Fasanghari, Motahare; Roshan Ghesli, Rasol; Allame, Zahra; Ertezaee, Behnaz. Examination of the psychometric properties of the person version of the scale for existential thinking. *Clinical Psychology and Personality*. 2020. doi: 10.22070/cpap.2020.2951; 18(2): 173-182.
2. Sheldon Solomon, Jeff Greenberg, Tom Pyszczynski. a terror management theory of social behavior: the psychological functions of self-esteem and cultural worldviews. In Zanna MP, editor. *advances in experimental social psychology*.: Academic Press; 1991. doi:10.1016/S0065-2601(08)60328-7. p. 93-159.

- Questionnaire (ECQ). In PhD-Thesis - Research and graduation internal; 2018. doi: 10.1002/jclp.22474; Vrije Universiteit Amsterdam. p. chapter1.
10. Yalom, Irvin D. Existential psychotherapy: Hachette UK; 2020. [In Persian].
 11. Tillich, Paul. The Courage to Be. 2nd ed.: Yale University Press; 2000. [In Persian].
 12. May, Rollo; Angel, Ernest; Ellenberger, Henri F. Existence: A new dimension in psychiatry and psychology New York, NY, US: Basic Books/Hachette Book Group; 1958. [In Persian].
 13. Sease, Thomas B; Cox, Cathy R; Knight, Kevin. existential isolation and well-being in justice-involved population. *Frontiers in Psychology*. 2022. doi: 10.3389/fpsyg.2022.1092313; 13: 1092313.
 14. Kretschmer, Madeline ; Storm, Lance . the relationships of the five existential concerns with depression and existential thinking. *international journal of existential psychology & psychotherapy*. 2018. <https://www.meaning.ca/web/wp-content/uploads/2019/10/216-13-513-4-10-20180704.pdf>; 7(1): 7-20.
 15. Fromm, Erich. The escape from freedom: Psychology Press; 2014. [In Persian].
 16. Munley, Patrick H; Johnson, Phillip D. Theory and Practice: Ernest Becker: a vital resource for counselling psychology. *Counselling Psychology*
 3. Schimel, Jeff ; Hayes, Joseph ; Sharp, Michael. a consideration of three critical hypothesis. In Routledge C, Vess M. handbook of terror management theory. Oxford: Elsevier; 2019. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-811844-3.00001-9>. p. 1-30.
 4. Watts, Michael. Heidegger: A Beginner's Guide: Headway Books; 2001. [In Persian].
 5. Van Bruggen, Vincent; Vos, Joël ; Westerhof, Gerben; Bohlmeijer, Ernst ; Glas, Gerrit. systematic review of existential anxiety Instruments. *journal of humanistic psychology*. 2015. doi: 10.1177/0022167814542048; 55(2): 173-201.
 6. Weems, Carl F; Costa, Natalie M; Deho, Christopher. Paul Tillich's theory of existential anxiety: A preliminary conceptual and empirical examination. *anxiety, stress, & coping: an international journal*. 2004. doi: 10.1080/10615800412331318616; 17(4): 383-399.
 7. Cooper, Mick. Existential therapies: Sage ; 2016. [In Persian].
 8. Koole, Sander L; Greenberg, Jeff ; Pyszczynski, Tom. introducing science to the psychology of the soul: experimental existential psychology. *current directions in psychological science*. 2006. doi:10.1111/j.1467-8721.2006.00438.x; 15(5): 212-216.
 9. Van Bruggen V. assessment of existential anxiety: development and validation of the Existential Concerns

- 10.1080/07481180490437572; 28(5): 435-475.
23. Steger, Michael F; Frazier, Patricia. the meaning in life questionnaire: assessing the presence of and search for meaning in life. *journal of consulting and clinical psychology*. 2006. doi: 10.1037/0022-0167.53.1.80; 53(1): 80-93.
 24. Pinel, Elizabeth C; Long, Anson E; Murdoch, Erin Q. a prisoner of one's own mind: Identifying and understanding existential isolation. *personality and individual differences*. 2017. doi: 10.1016/j.paid.2016.09.024; 105: 54-63.
 25. Thorne, Frederick C. the existential study: a measure of existential status. *journal of clinical psychology*. 1973. doi: 10.1002/1097-4679(197310)29:43.0.CO;2-8; 29(4): 387-392.
 26. Good, Lawrence R; Good, Katherine C. a preliminary measure of existential anxiety. *psychological reports*. 1974. doi: 10.2466/pr0.1974.34.1.72; 34(1): 72-74.
 27. Masoudi Sani, Raheleh; Bahmani, Bahman; Asgari, Ali; Khanjani, Mohammad Saeid; Pakniya, Nassim. Construction, validity and reliability of existential anxiety questionnaire (QFEA). *Clinical Psychology and Personality*. 2020. doi: 10.22070/13.2.151. [In Persian]; 13(2): 151-162.
 28. Bruggen, Vincent van ; Klooster, Peter ten; Westerhof, Gerben ; Vos, Joel; Quarterly. 2003. doi: 10.1080/09515070310001636779; 16(4): 363-372.
 17. Scimecca JA. Cultural Hero Systems and Religious Beliefs: The Ideal-Real Social Science of Ernest Becker. *Review of Religious Research*. 1979. doi: 10.2307/3510156; 21(1): 62-70.
 18. Lifton, Robert Jay. perspective, On death and the continuity of life: a psychohistorical. *omega*. 1975. doi: 10.2190/1E3D-35H3-644D-3A6K; 6(2): 143-159.
 19. Rayner, Mark; Vitali, Diego. CORE blimey! existential therapy scores GOALS! existential analysis: *journal of the society for existential analysis*. 2014. <https://www.researchgate.net/publication/265021877>; 25(2): 296-312.
 20. Lora-Jean Collett & David Lester. the fear of death and the fear of dying. *the journal of psychology: interdisciplinary and applied*. 1969. doi: 10.1080/00223980.1969.10543496; 72(2): 179-181.
 21. Templer DI. the construction and validation of a death anxiety scale. *the journal of general psychology*. 1970. doi: 10.1080/00221309.1970.9920634; 82(2): 165-177.
 22. Abdel-Khalek M. The Arabic Scale of Death Anxiety (ASDA): Its development, validation, and results in three Arab countries. *death studies*. 2004. doi:

33. Arrindell, Willem A; van der Ende, Jan . an empirical test of the utility of the observations-to-variables ratio in factor and components analysis. applied psychological measurement. 1985. doi: 10.1177/014662168500900205; 9(2): 165-178.
34. MacCallum, Robert C; Widaman, Keith F. Sample Size in Factor Analysis. American Psychological Association. 1999. doi: 10.1037/1082-989X.4.1.84; 4(1): 84-99.
35. Farahani, Hojjatollah; Roshan Chesli, Rasoul. Essentials for Developing and Validating Psychological Scales: Guide to Best Practices. Clinical Psychology and Personality. 2020. doi: 10.22070/cpap.2020.2917. [In Persian]; 17(2): 197-212.
36. Wong, Paul T.P; Reker, Gary T ; Gesser, Gina. Death Attitude Profile— Revised: A multidimensional measure of attitudes toward death. In Death anxiety handbook: Research, instrumentation, and application.. Taylor & Francis; 2015. p. 121-148.
37. Haratiyan, Abbas Ali; Salari, Saeed; Isfahaniyan, Mahmud; Dehqani, Hadi N; Shamsi Nejad, Fatemeh Sadat. psychometric properties of the persian version of Death Attitude Profile. International Journal of Applied Behavioral Sciences. 2019. doi: 10.22037/ijabs.v6i1.25750; 6(1): 31-39.
38. Costa, Paul T; McCrae, Robert R. the revised neo personality inventory (neo-pi-r). the SAGE handbook of personality theory and assessment. Kleine, Elian de; Bohlmeijer, Ernst; Glas, Gerrit. The Existential Concerns Questionnaire (ECQ)—development and initial validation of a new existential anxiety scale in a nonclinical and clinical sample. journal of clinical psychology. 2017. doi: 10.1002/jclp.22474; 73(12): 1692-1703.
29. Mesrabadi, Javad; Jafariyan, Sakine; Ostovar, Negar. Discriminative and construct validity of meaning in life questionnaire for Iranian students. International Journal of Behavioral Sciences. 2013. <https://www.magiran.com/p1143173> . [In Persian]; 7(1): 83-90.
30. Human, Heidar Ali; Rezaei , Noor Mohammad; Rezaei, Ali Mohammad; Shahriar Ahmadi, Mansooreh; Baratian Aval, Masood. The study of reliability and validity of existential anxiety scale on students of Ilam high schools. Education psychology studies. 2011.<https://sid.ir/paper/188700/en>. [In Persian]; 8(13): 143-165.
31. Glas G. anxiety — animal reactions and the embodiment of meaning. In Bell Fulford KMJZSGS. nature and narrative—An introduction to the new philosophy of psychiatry. Oxford: Oxford University Press; 2003. doi: 10.1093/med/9780198526117.003.0015. p. 163-177.
32. Kline, Paul. the new psychometrics: science, psychology and measurement London: Routledge; 1999. doi: 10.4324/9781315787817.

- undergraduate students. *frontiers in psychology*. 2022. doi: 10.3389/fpsyg.2022.894316; 13: 894316.
43. Human, Heidar Ali. Multivariate data analysis in behavioral research Tehran: Peak farhang; 2011. [In Persian].
 44. Dogan, Murat ; Özeydin, Özer; Yilmaz, Veysel. influence of sample size, estimation and normality on fit indices in confirmatory factor analysis. *journal of social sciences research*. 2015. doi: 10.24297/jssr.v9i2.4939; 9(2): 1822-1835.
 45. Brown TA. Confirmatory Factor analysis. In Hoyle RH, editor. *handbook of structural equation modeling*. 2nd ed. New York: The Guilford Press; 2023. p. 261-276.
 46. Ondé, Daniel; Alvarado, Jesús M. reconsidering the conditions for conducting confirmatory factor analysis. *the Spanish journal of psychology*. 2020. doi: 10.1017/SJP.2020.56; 32(e55): 1-15.
 47. KOĞAR, Hakan ; YILMAZ KOĞAR, Esin . comparison of different estimation methods for categorical and ordinal data in confirmatory factor analysis. *journal of measurement and evaluation in education and psychology*. 2015. doi: 10.21031/epod.94857; 6(2): 351-364.
 48. Jackson, Dennis L; Gillaspay Jr, J Arthur; Purc-Stephenson, Rebecca. Reporting Practices in Confirmatory Factor Analysis: An Overview and Some 2008. doi: 10.4135/9781849200479.n9; 2(2): 179-198.
 39. Roshan Chesly, R; Shaeeri, M. R.; Atrifard, M; Nikkhah, A; Ghaem Maghami, B; Rahimierad, A. Investigating psychometric properties of the NEO-five factor inventory (NEO-FFI). *Clinical Psychology and Personality*. 2006. doi: 10.1001.1.23452188.1385.4.1.4.1. [In Persian]; 13(16): 27-36.
 40. Carleton, R. Nicholas; J. Norton, M.A. Peter; Asmundson, Gordon J.G. fearing the unknown: a short version of the Intolerance of Uncertainty Scale. *Journal of anxiety disorders*. 2007. doi: 10.1016/j.janxdis.2006.03.014; 21(1): 105-117.
 41. Wilson, Emily J; Stapinski, Lexine; Dueber, David M; Rapee, Ronald M; Burton, Amy L; Abbott, Maree J. psychometric properties of the Intolerance of Uncertainty Scale-12 in generalized anxiety disorder: assessment of factor structure, measurement properties and clinical utility. *journal of anxiety disorders*. 2020. doi: 10.1016/j.janxdis.2020.102309; 76: 102309.
 42. Vadive, Balachandran; Azadfar, Zahra; Abu Talib, Mansor; Mutlak, Dhameer A; Suksatan, Wanich; Abd Ali Abbood, Abbas; Sulta, Mohammed Q; Allen, Kelly A; Patra, Indrajit; Hammid, Ali Thaeer; Abdollahi, Abbas; Chupradit, Supat. Intolerance of uncertainty scale-12: psychometric properties of this construct among Iranian

54. MacCallum, Robert C; Browne, Michael W; Sugawara, Hazuki M. power analysis and determination of sample size for covariance structure modeling. American Psychological Association. 1996. doi: 10.1037/1082-989X.1.2.130; 1(2): 130-149.
55. West, Stephen G; Wu, Wei; McNeish, Daniel; Savord, Andrea. model fit in structural equation modeling. In Hoyle RH, editor. handbook of structural equation modeling. 2nd ed. New York: the guilford press; 2023. p. 182-205.
56. Yaslioglu, Murat; Yaslioglu, Duygu Toplu. How and when to use which fit indices? a practical and critical review of the methodology. Istanbul Management Journal. 2020. doi: 10.26650/imj.2020.88.0001; 88: 1-20.
57. Cheung, Gordon W; Cooper-Thoma, Helena D; S. Lau, Rebecca; Wang, Linda C. reporting reliability, convergent and discriminant validity with structural equation modeling: A review and best-practice recommendations. Asia Pacific Journal of Management. 2023. doi: 10.1007/s10490-023-09871-y; 1-39.
58. Anderson, James C; Gerbing, David W. structural equation modeling in practice: a review and recommended two-Step approach. psychological bulletin. 1988. doi: 0033-2909/88/\$00.75; 103(3): 411-423.
59. Alarcón, David; Sánchez, José A. Assessing convergent and discriminant validity in the ADHD-R IV rating scale: user-written commands for Average Variance Recommendations. American Psychological Association. 2009. doi: 10.1037/a0014694; 14(1): 6-23.
49. DiStefano, Christine; Hess, Brian. using confirmatory factor analysis for construct validation: an empirical review. journal of psychoeducational assessment. 2005. doi: 10.1177/073428290502300303; 23(3): 225-241.
50. Ainur, A K; Sayang, M D; Jannoo, Zeinab; Yap, Bee Wah. sample size and non-normality effects on goodness of fit measures in structural equation models. pertanika journal of science \& technology. 2017. https://www.researchgate.net/publication/299430159_Sample_Size_and_Non-normality_Effects_on_Goodness_of_Fit_Measures_in_Structural_Equation_Model; 25(2): 575-586.
51. Mueller, Ralph O. basic principles of structural equation modeling: an introduction to LISREL and EQS New York: Springer; 1996. doi: 10.1007/978-1-4612-3974-1.
52. Habibi, Arash; Kolahi, Bahareh. Structural equation modeling and factor analysis Tehran: Jahad daneghgahi; 2022. [In Persian].
53. Xia, Yan; Yang, Yanyun. RMSEA, CFI, and TLI in structural equation modeling with ordered categorical data: The story they tell depends on the estimation methods. Behavior Research Methods. 2019. doi: 10.3758/s13428-018-1055-2; 51: 409-428.

- esteem on the perception of others. basic and applied social psychology. 1996. doi: 10.1207/s15324834basp1801_7; 18(1): 75-95.
65. Feifel, Herman; Branscomb, Allan B. Who's afraid of death? Journal of Abnormal Psychology. 1973. doi: 10.1037/h0034519; 81(3): 282-288.
66. Becker, Ernest. The denial of death New York, NY, US: Free Press; 1973. [In Persian].
67. Shumaker, David; Killian, Kathleen; Cole, Courtney; Hruby, Adela; Grimm, Julia. existential anxiety, personality type, and therapy preference in young adults. journal of humanistic psychology. 2017. doi: 10.1177/0022167817702783; 60(6): 1-16.
68. Kazemi, Shahram; Khosravi, Sadrollah. predicting the defense mechanisms based on personality traits in university employees. international journal of pharmaceutical research & allied sciences. 2016; 5(1): 273-279.
69. Ormel, Johan; Bastiaansen, A; Riese, Harriette; Bos, Elisabeth H; Servaas, Michelle; Ellenbogen, Mark; Rosmalen, Judith G.M; Aleman, André. the biological and psychological basis of neuroticism: Current status and future directions. Neuroscience and Biobehavioral Review. 2013. doi: 10.1016/j.neubiorev.2012.09.004; 37: 59-72.
70. Gershuny BS, Sher KJ. the relation between personality and anxiety: Edxtracted(AVE), Composite Reliability (CR), and Heterotrait-Monotrait ratio of correlations (HTMT). Spanish STATA meeting. 2015; 39: 1-39.
60. dos Santos, Patricia Mendes; Cirill, Marcelo Ângelo . construction of the average variance extracted index for construct validation in structural equation models with adaptive regressions. communications in statistics - simulation and computation. 2021. doi: 10.1080/03610918.2021.1888122; 52(4): 1639-1650.
61. Orcan, Fatih. Comparison of cronbach's alpha and McDonald's omega for ordinal data: Are they different? international journal of assessment tools in education. 2023. doi: 10.21449/ijate.1271693; 10(4): 709-722.
62. Kalkbrenner, Michael T. Alpha, Omega, and H internal consistency reliability estimates: reviewing these options and when to use them. counseling outcome research and evaluation. 2023. doi: 10.1080/21501378.2021.1940118; 14(1): 77-88.
63. Berman, Steven L; Weems, Carl F; Stickl, Timothy R. existential anxiety in adolescents: prevalence, structure ,association with psychological symptoms and Identity development. journal of youth and adolescence. 2006. doi: 10.1007/s10964-006-9032-y; 35(3): 303-310.
64. Baldwin, Mark W; Wesley, Richard. effects of existential anxiety and self-

76. Korkmaz, Hande; Güloğlu, Berna. the role of uncertainty tolerance and meaning in life on depression and anxiety throughout Covid-19 pandemic. *personality and individual differences*. 2021. doi: 10.1016/j.paid.2021.110952; 179: 110952.
77. Satıcı, Begüm ; Sarıcalı, Mehmet ; Satıcı, Seydi Ahmet; Griffiths, Mark D. intolerance of uncertainty and mental well-being: Serial mediation by rumination and fear of COVID-19. *international journal of mental health and addiction*. 2020. doi: 10.1007/s11469-020-00305-0; 20: 2731-3742.
78. Hart J. what's death got to do with It? controversies and alternative theories. In Routledge C, Vess M, editors. *Handbook of Terror Management Theory*.: Elsevier; 2019. doi: 10.1016/B978-0-12-811844-3.00003-2. p. 65-83.
79. Frankl VE. *The doctor and the soul; an introduction to logotherapy* New York : Knopf; 1955. [In Persian].
80. Steger, Michael F; Kashdan, Todd B; Sullivan, Brandon A; Lorentz, Danielle. understanding the search for meaning in life: personality, cognitive style, and the dynamic between seeking and experiencing meaning. *journal of personality*. 2008. doi: 10.1111/j.1467-6494.2007.00484.x; 76(2): 119-228.
81. Newman, David B; Nezlek, John B; Thrash, Todd M. the dynamics of searching for meaning and presence of meaning in daily life. *journal of* findings from a 3-year prospective study. *journal of abnormal psychology*. 1998. doi: 0021-843X/98/S3.00; 107(2): 252-262.
71. Zandi, Saeid; Shahabinejad, Zahra; Borhan, Azam. Predicting defense mechanisms based on big five personality traits among university students. *ZANKO JOURNAL OF MEDICAL SCIENCES*. 2017. <https://www.sid.ir/paper/113076/fa>. [In Persian]; 18(56): 21-32.
72. Stănescu, Carolina; Morosanu, Paul. neuroticism, ego defence mechanisms and valoric types: a correlative study. *Europe's Journal of Psychology*. 2005. doi: 10.5964/ejop.v1i1.353; 1(1).
73. Dwan, Conor ; Willig, Carla. existential uncertainty in health care: a concept analysis. *journal of evaluation in clinical practice*. 2020. doi: 10.1111/jep.13536; 27(3): 562-570.
74. Arbona, Consuelo; Fan, Weihua; Phang, Ayoung; Olvera, Norma; Dios, Marcel. Intolerance of Uncertainty, Anxiety, and Career Indecision: A Mediation Model. *Journal of Career Assessment*. 2021. doi: 10.1177/10690727211002564; 29: 699-716.
75. Bakioğlu, Fuad ; Korkmaz, Ozan; Ercan, Hülya. fear of COVID-19 and positivity: mediating role of intolerance of uncertainty, depression, anxiety, and stress. *international journal of mental health and addiction*. 2021. doi: 10.1007/s11469-020-00331-y; 19: 2369-2382.

personality. 2018. doi:
10.1111/jopy.12321; 86(3): 367-389.

82. Miller, Aaron D; Rottinghaus, Patrick
J. career indecision, meaning in life,
and anxiety: an existential
framework. journal of career
assessment. 2014. doi:
10.1177/1069072713493763; 22(2):
233-247.

83. The existential concerns
questionnaire (ECQ): A study of
validity and reliability. Research and
Development on Social Sciences:
International Association of Social
Science Research; 2018. p. 423-9.

پایان و ادبیات

زود آیند و د یاس نشته

زود آیند ویرایش نشده